

Uchwała Nr 113
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 22 listopada 2017 roku

w sprawie zmian w działaniu „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” w typie operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” w typie operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Ryszard Zurudski

Działanie	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej
Poddziałanie	„Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw”
Typ operacji	Restrukturyzacja małych gospodarstw
Strony	282-284

Rodzaj zmiany:

Zmiana opisu działania w części :

1) Tabela 8.2.6.3.4.4. Beneficjenci

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Rolnik ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników **z mocy ustawy i** w pełnym zakresie jako rolnik, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą.

W przypadku obszaru A – rolnik, o którym mowa w akapicie pierwszym, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą, w tym produkcję trzody chlewnej, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń, który zobowiąże się do zaprzestania produkcji trzody chlewnej.

Premia może być przyznana tylko raz w okresie realizacji PROW 2014-2020 osobie i na gospodarstwo, tj. na grunty rolne, które wchodziły w skład gospodarstwa objętego pomocą, chyba że pomoc została przyznana, lecz nie została wypłacona z powodu np. rezygnacji.

W przypadku małżonków premię może otrzymać tylko jedno z nich, niezależnie od tego, czy prowadzą wspólne gospodarstwo, czy odrębne gospodarstwa.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Rolnik ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym **zakresie** jako rolnik, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą.

W przypadku obszaru A – rolnik, o którym mowa w akapicie pierwszym, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą, w tym produkcję trzody chlewnej, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń, który zobowiąże się do zaprzestania produkcji trzody chlewnej.

Premia może być przyznana tylko raz w okresie realizacji PROW 2014-2020 osobie i na gospodarstwo, tj. na grunty rolne, które wchodziły w skład gospodarstwa objętego pomocą, chyba że pomoc została przyznana, lecz nie została wypłacona z powodu np. rezygnacji.

W przypadku małżonków premię może otrzymać tylko jedno z nich, niezależnie od tego, czy prowadzą wspólne gospodarstwo, czy odrębne gospodarstwa.

2) Tabela 8.2.6.3.4.7. Principles with regards to the setting of selection criteria

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Kryteria wyboru mogą w szczególności uwzględniać:

- rodzaj planowanej produkcji (np. produkcja ekologiczna),
- wielkość ekonomiczną gospodarstwa,
- wpływ na realizację celów przekrojowych,
- kompleksowość biznesplanu,
- przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych,
- **kwalifikacje zawodowe rolnika**, a w przypadku operacji realizowanych w ramach obszaru A – preferowana będzie większa liczba świń w gospodarstwie.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Kryteria wyboru mogą w szczególności uwzględniać:

- rodzaj planowanej produkcji (np. produkcja ekologiczna),
- wielkość ekonomiczną gospodarstwa,
- wpływ na realizację celów przekrojowych,
- kompleksowość biznesplanu,
- przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych,
- w przypadku operacji realizowanych w ramach obszaru A – preferowana będzie większa liczba świń w gospodarstwie.

1. Przepis zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt. ii rozporządzenia 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

22.11.2017 r.

3. Uzasadnienie proponowanych zmian.

Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” realizuje cel szczegółowy 2A – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Nadrzędnym celem omawianego instrumentu wsparcia jest restrukturyzacja gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w wyniku której powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej do co najmniej 10 tys. euro i co najmniej o 20% w stosunku do wielkości wyjściowej.

Dotychczas stosowane kryterium dostępu do wsparcia umożliwia uzyskanie pomocy wnioskodawcom ubezpieczonym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik lub małżonek rolnika, czyli do osób posiadających obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego.

Przyjęcie ww. kryterium dostępu miało na celu skierowanie wsparcia do konkretnej grupy docelowej, czyli do właścicieli gospodarstw, dla których praca w rolnictwie stanowi podstawowe źródło dochodu i tym samym z założenia prowadzą działalność rolniczą w celach zarobkowych.

Należy wskazać, iż ubezpieczenie społeczne rolników w Polsce regulują przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2016 r., poz. 277, z późn.zm.). Zgodnie z przepisami ww. ustawy ubezpieczeniem mogą być objęci m. in. rolnicy i ich małżonkowie, o ile osoby te:

- posiadają obywatelstwo polskie lub
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize, zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zgody na pobyt za względów humanitarnych, zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy, lub ochrony uzupełniającej, lub
- są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Podkreślenia wymaga, iż ustawa ta przewiduje dwie formy objęcia ubezpieczeniem:

- 1) z mocy ustawy (czyli obowiązkowo), gdy powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa przekracza 1 ha przeliczeniowy,
- 2) na wniosek (czyli dobrowolnie), gdy powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa wynosi 1 lub poniżej ha przeliczeniowego.

Obecne zapisy PROW 2014-2020 uniemożliwiają ubieganie się o pomoc wymienionej w punkcie 2 grupie potencjalnych beneficjentów tj. rolników i małżonków rolników objętych ubezpieczeniem w pełnym zakresie ale na wniosek.

W związku z licznymi postulatami ze strony podmiotów zainteresowanych uzyskaniem wsparcia na restrukturyzację małych gospodarstw, nie spełniających obecnego warunku w zakresie ubezpieczenia społecznego rolników, proponuje się rozszerzenie katalogu beneficjentów podziałania 6.3 o rolników i małżonków rolników ubezpieczonych w pełnym zakresie na wniosek. Pozwoli to wyrównać szanse w dostępie do wsparcia dla osób ubezpieczonych w KRUS w pełnym zakresie oraz umożliwić restrukturyzację gospodarstw kilku a nawet kilkunastohektarowych, położonych na gorszych stanowiskach (obejmujących obszar użytków rolnych równy lub poniżej 1 ha przeliczeniowego).

Należy jednocześnie wskazać, że wprowadzenie ww. zmiany umożliwi utrzymanie ukierunkowania wsparcia na konkretną grupę docelową, czyli rolników i małżonków rolników prowadzących działalność rolniczą w celach zarobkowych, czyli ubezpieczonych w systemie rolniczych ubezpieczeń społecznych w pełnym zakresie, w związku z prowadzeniem wyłącznie działalności rolniczej. Fakt podlegania ww. systemowi ubezpieczeń w pełnym zakresie pozwala uznać, że praca w rolnictwie stanowi podstawowe źródło dochodu tych osób i tym samym z założenia prowadzą oni działalność rolniczą w celach zarobkowych.

Ocena dochodowości działalności rolniczej będzie odbywać się na etapie weryfikacji biznesplanu, w którym wnioskodawca powinien wskazać koncepcję restrukturyzacji gospodarstwa, w tym sposób w jaki realizacja biznesplanu doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa do co najmniej 10 tys. euro i co najmniej o 20 % w stosunku do wielkości wyjściowej.

Ponadto, proponuje się rezygnację z kryterium wyboru w zakresie kwalifikacji zawodowych rolnika. Zmiana wynika ze zidentyfikowanych trudności z weryfikacją ww. kryterium ze względu na częste zmiany w systemie edukacji. Dotyczy to w szczególności wykazu zawodów, których nazwy i zakres kształcenia zmieniane były przez kolejne przepisy prawa oświatowego i od wielu lat nie były prowadzone w szkołach.

Ponadto, w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych zdarzały się błędy na świadectwach, trudne obecnie do zweryfikowania, na których była niewłaściwa nazwa zawodów – niezgodna z klasyfikacją zawodów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych.

W związku z powyższym, proponuje się rezygnację z kryterium wyboru w zakresie kwalifikacji zawodowych w „Restrukturyzacji małych gospodarstw”, uznając, że pozostałe kryteria wyboru odpowiednio kierunkują pomoc.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Efektem wprowadzonych zmian będzie poszerzenie grupy potencjalnych wnioskodawców – właścicieli małych gospodarstw (nieposiadających kapitału albo możliwości pozyskania go na rynku), których gospodarstwa wymagają restrukturyzacji w celu poprawy ich konkurencyjności i zwiększenia rentowności, a docelowo zwiększenia ich udziału w rynku.

5. Wpływ na zmianę wskaźników:

Nie dotyczy

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy